

ЁШ ФУТБОЛЧИЛАРНИНГ ТЕХНИК-ТАКТИК ТАЙЁРГАРЛИГИНИ ТАШКИЛ ҚИЛИШ УСЛУБИ.

Р.А.Мельзиддинов

Б.Н.Акрамов

Р.Т.Казоқов

Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия ва спорт университети,
Чирчиқ, Ўзбекистон.

akramovbaxodir2683@mail.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.10701700>

Аннотация. Мақолада ёш футболчиларни техник-тактик тайёргарлиги масалалари ёритилган бўлиб, унда, муаллиф томонидан тажрибаларда асосланган, таклиф қилинган ўйин машқларидан ташкил топган услубият футболчиларнинг техник-тактик маҳоратини тезкор ва сифатли такомиллаштириши ҳамда индивидуал техник-тактик тайёргарлигини индивидуал таркибий қисмларига танлаб таъсир кўрсатиши ёритилган.

Калим сўзлар: футбол, ҳаракат амаллари, техника, тактика, техник-тактик тайёргарлик, ўйин ҳаракатлари, ўргатиш, тўп билан ишлаш.

THE STYLE OF ORGANIZING TECHNICAL-TACTICAL TRAINING OF YOUNG PLAYERS.

Abstract. The article deals with the technical and technical training of young players, in which the author's experimental technique, consisting of the proposed game exercises, quickly and qualitatively improves the technical skills of the players and selectively affects the individual components of individual technical training.

Key words: football, motor actions, technique, tactics, technical and tactical training, game movements, training, ball handling.

СТИЛЬ ОРГАНИЗАЦИИ ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ ЮНЫХ ИГРОКОВ.

Аннотация. В статье рассматриваются вопросы технико-технической подготовки юных игроков, в которой авторская опытная методика, состоящая из предложенных игровых упражнений, быстро и качественно совершенствует техническое мастерство игроков и избирательно воздействует на отдельные компоненты индивидуальной технической подготовки.

Ключевые слова: футбол, двигательные действия, техника, тактика, технико-тактическая подготовка, игровые движения, тренировка, работа с мячом.

Замонавий футболда барча ҳаракат амаллари мақсадга йўналтирилган ва рационал бўлиши учун ёш футболчиларни мос равишдаги умумий ва махсус техник-тактик тайёргарлигини яхшилаш зарур бўлиб, у, ўйин ҳаракатларининг асоси ҳисобланади ва онгнинг фаол иштирокида ўз ҳаракатларини бошқариш қобилиятини ривожлантиришдан иборат.

Ҳаракат кўникмасини шакллантириш пайтида, ёш футболчиларда техник усул ва унинг элементлари тўғрисида ҳаракат тасаввури юзага келади. Улар, қисқа вақт ичида

хилма хил ҳаракатларни бажаришлари, ҳар қандай ўйин ҳолатида тезкор қарор қабул қилишлари ва бунда, югуриш тезлигини назорат қилишлари, дарвозагача бўлган масофани баҳолашлари, яхши реакцияга эга бўлишлари, майдондаги ҳар хил ҳолатлардан туриб дарвозага қарата аниқ зарба беришлари, тезкор қарор қабул қилишлари, фазо ва вақт чегараланган, айрим пайтларда рақиб томонидан босим ўтказилган ҳолатдаги ўйин пайтида юзага келадиган вазифаларни ҳал қилишлари керак. Агарда, жамоа техник жиҳатдан тайёргарлиги юқори, кучли, ўз малакаси ва маҳоратини юқори даражада кўрсата оладиган футболчилардан ташкил топган бўлса, унда, рақиб устидан ғалаба қозониш имконияти юқори бўлади. Замонавий футбол қарма-қаршилиқни юқори даражада бўлишини, ўйинни чиройли олиб бориш малакасини – самарали хужум қилиш, моҳирона ҳимояланишни ҳисобга олади, бундай ҳолатда, ўйинчиларни муваффақият қозониши қийин бўлади, техник усуллар кўпинча автоматик тарзда бажарилади, лекин бу, кўп йиллик тренировка ва ўйинчиларни мос равишдаги мусобақа тажрибаси бўлгандагина мумкин бўлади.

Р.Нуримовнинг фикрига кўра: «футбол техникасини ўрганишни бошлаш учун, биринчи навбатда, мос равишдаги етукликка эга бўлиш зарур. Етуклик – танани ўсишини маълум даражасини ва бу билан боғлиқ бўлган қон айланиши, нафас аъзолари ва марказий асаб тизимини ишлашини англатади; бунда, диққат, биринчи галда, тананинг ўсиши ва вазнида эмас, балки ёш футболчиларнинг ички аъзоларини фаолиятини тавсифлайдиган сифат ўзгаришларида акцентлаштирилади [1]. Футбол техникасини яхши жисмоний ва психологик тайёргарлик пайтида ўзлаштириш мумкин ва у, футболчида ўйин вақтидаги кутилмаган қўзғатувчиларга нисбатан самарали жавоб ҳаракатларини танлаш пайтида асаб тизими аъло даражада функция қилганидагина натижавий бўлишини таъкидлаш мумкин.

Тўп билан бир неча ойгина контактда бўлмаган ўйинчи маълум даражадаги қийинчиликларга учрайди, айниқса техникада – тўпга ета олмайди, позицияни нотўғри танлайди, тўпни ҳис қилмайди ва амалиёти бўлмаганлиги туфайли оёқлари ва импульс-буйруқлар жўнатадиган асаб марказлари ўртасида ишлаб чиқилган алоқалар кучсизланади, ҳаракатлар координацияси бузилади ва ўйинчи катта тезлик пайтида хатоликка осон йўл қўяди.

Демак, ўйин техникасини такомиллаштириш бўйича ўқув-тренировка жараёнини узоқ муддатга тўхтатиш мумкин эмас, чунки техник-тактик тайёргарлик бир йил ёки босқичнинг вазифаси эмас, балки йил давомида техник усуллар ва тактик ҳаракатларни барча арсеналини юқори кўникма даражасигача етказиб ўзлаштириш мақсадидаги доимий жараёндир.

Педагогик кузатишлар футбол бўйича машғулотарда ўтказилган бўлиб, ундаги вазифалар усулларни рационал танлаш, ишни амалга оширишнинг аниқ ташкилий шакллантириш, олинган маълумотларни мақсадга йўналтирилган қайта ишлаш ва таҳлил қилиш йўли билан ҳал қилинган. Асосий педагогик тажрибаларда ёш футболчиларнинг техник-тактик тайёргарлигини такомиллаштиришнинг оптимал усуллари асосланган ва уни тренировканинг йиллик циклида такомиллаштириш самарадорлиги аниқланган.

Тадқиқотнинг учинчи босқичида педагогик тажрибада олинган натижаларни математик-статистик қайта ишлаш амалга оширилган.

Индивидуал тактик ҳаракатларга ўргатишнинг кетма-кетлиги қуйидагича бўлди: ўрганилаётган усул тушунтирилганидан ва кўрсатиб берилганидан кейин, ёш футболчилар уни енгиллаштирилган шартлар асосида бир мунча вақт бажаришган (жойида туриб, секинлаштирилган суръатда, рақибнинг қаршилигисиз ва ҳ.к.). Кейин, машқни бажаришга тренернинг кўрсатмаси доирасида ҳаракат қиладиган рақиб қўшилган. Унинг ҳаракатлари доираси секин-аста кенгайтирилган ва шуғулланувчилар ўртасидаги яккакураш рақобатчилик характерига эга бўлган. Ва охир оқибатда, ўрганилаётган усул ҳаракатли ва ўқув ўйинларида, ўйин машқларида мустақамланган.

Дарвозага қарата зарба беришларни ўрганиш пайтида, биз томондан қуйидаги машқлар тавсия қилинган:

1. Танланган нишон бўйича. Деворда бир нечта нишонлар тасвирланади (квадратлар, доиралар). Ўйинчилар 10-12 метр масофадан туриб ҳаракатсиз турган тўпга зарба беришади. Навбатдаги зарбани бераётган ўйинчи, тўпни йўналтирадиган нишонни олдиндан кўрсатади.

2. Кўрсатилган нишон бўйича. Шуғулланувчилар рақамланган дарвоза тасвирланган девор қаршисида жойлашишади. Ҳар бир иштирокчи тренер томонидан олдиндан кўрсатилган рақамга қарата зарба беради.

3. Думалаб келаётган тўпга. Шуғулланувчилар кўтариб ўтиладиган унча катта бўлмаган дарвозадан 36-40 метр масофадан туриб, ушбу нишонга қараб тўпни тепиб олиб боришади ва олдида думалаб кетаётган тўпга ҳар хил масофадан зарба беришади.

4. Тўпни тўхтатмасдан туриб зарба бериш. Шуғулланувчилар шерикларини ён томондан, орқадан ва олд томондан пастдан йўналтирилган тўпларига дарвозага қарата зарба беришади. Ўйинчи, тўпни қайси томондан келишига боғлиқ ҳолда мос равишдаги оёғи билан зарба беради.

5. Тўпни кўкраги билан тўхтатганидан кейин зарба бериш. Шуғулланувчилар дарвозадан 10-12 метр масофада унга орқаси билан турган позицияни эгаллашади.

Шериклари уларга тўпни юқоридан йўллашади, улар тўпни кўкраклари билан тўхтатиб, оёқларига тўғрилаб олишади ва дарвозага қарата зарба беришади.

6. Учиб келаётган тўпга зарба бериш. Ўйинчи дарвоза қаршисида 10-12 метр масофада туради. Унинг шериги ён томондан тўпни шундай узатадики, зарба берадиган ўйинчи югуриб келиб, учиб келаётган тўпга дарвозага қарата зарба бера олиши керак.

7. Рақибнинг таъқибидан кейин зарба бериш. Ўйинчи жарима майдончаси чизиғидан 7-8 метр масофада туради. Шериги, унинг ортида 5-6 метр масофада туради. Ўйинчи тўпни дарвоза томон тепиб олиб юради, шериги тўпга зарба беришига қаршилик кўрсатишга уринган ҳолда, уни таъқиб қилади.

8. Финт ва зарба бериш. Ўйинчи тўпни дарвозадан 16 метр масофада турган тўсиннинг ўнг (чап) томонидан тўпни оёғи билан тепади, кейин тўсинни ўнг (чап) томонидан айланиб ўтиб, дарвозага қарата зарба беради.

9. Жарима майдончаси чизиғидан зарба бериш. Бир нечта ўйинчилар жарима майдончаси чизиғида марказий доирага қараб туришади. Уларнинг олдида 6-7 метр масофада тўплар қўйилади. Ўйинчилар тренернинг сигнали бўйича тўпларга қараб тез

югуришади, уларни оёқлари билан ушлаб, айланиб олишади ва дарвозага қараб тепиб олиб келишади. Дарвозага зарба бериш жарима майдончаси чизиғидан амалга оширилади.

10. Коридордан ўтгандан кейин зарба бериш. Дарвоза қаршисида жарима майдончаси чизиғидан 5 метр масофада марказий доира йўналишида ҳар бир 3 метр масофада 4 та устун ўрнатилади.

Шуғулланувчиларнинг бири коридордан бир неча қадам нарида ён томонда туради.

Қолганлар марказий доирада жойлашади. Биринчи иштирокчи тўпни биринчи устунга қадар тепиб олиб боради ва уни коридордан ташқарида турган ўйинчига пастдан тепиб узатади. Ушбу ўйинчи тўпни биринчи ўйинчига қайтаради ва у, тўпни кейинги устунга қадар тепиб олиб боради ва уни яна коридордан ташқарида турган ўйинчига узатади ва ҳ.к. Биринчи ўйинчи охириги устундан ўтганидан кейин жарима майдонига киради ва дарвозага қарата зарба беради. Сўнгра, ушбу машқни кейинги ўйинчи бажаради. Машқни ўзлаштирилишига қараб, кейинчалик ўйинчилар тўпни бир марта тепиш билан бир-бирига узатишади.

Жамоа ўйинчилари ўйин вақтида ўзаро ҳаракат қилишганида ҳар хил тактик комбинацияларни амалга оширишади – бу, ҳар хил тактик вазифаларни ҳал қиладиган иккита ёки бир нечта ўйинчиларнинг ҳаракатларидир. Тренер, ёш футболчиларни тактик комбинацияларга ўргатиши пайтида, битта звено ёки чизиқ ўйинчилари, жумладан ҳар хил звеноларда (иккита, учта ва ундан кўп ўйинчилар) ўйнайдиган футболчилар ўртасида ўзаро ҳамжиҳатлик ва уйғунликка эришишга интилиши керак. Ёш футболчилар зарурий техник усулларни, маълум даражадаги назарий билимларни ва ўйинчилар ўртасида ҳамкорликда ҳаракат қилишни ўзлаштириши даражаларига кўра, уларни жамоавий тактик ҳаракатларга ўргатишга ўтиш мақсадга мувофиқ, бунда, ҳар бир ёш футболчининг мойилликлари ва имкониятларини ҳисобга олиш муҳимдир.

Ёш футболчиларнинг ўқув-тренировка амалиётида ўйин машқларини кенг қўллаш тавсия қилинади ва улар ёрдамида маълум бир тактик ҳаракатларни ривожлантириш, қўйилган вазифалар ва шуғулланувчиларнинг тайёргарлиги даражасига боғлиқ ҳолда ўйинчилар сонини ва майдоннинг катталигини ўзгартириш билан ўйинчилар ўртасида ўзаро ҳамкорликни ва ўзаро алоқани ишлаб чиқиш мумкин бўлади.

Ёш футболчиларни жамоавий тактик ҳаракатларга ўргатишнинг асосий воситаси ўқув ўйини ҳисобланади. Уни бошлашдан олдин, тренерга ўйин сценарийсини ишлаб чиқиш ва ўйинчилар билан зарурий суҳбат ўтказиш, ўқув ўйини вақтида эса – ўйинчиларнинг битта гуруҳидан бошқаси олдига, алоҳида ҳолатларда танбеҳ ва кўрсатмалар бериш билан ҳаракатланиши тавсия қилинади. Жамоавий тактик ҳаракатларни мустаҳкамлаш ва тақомиллаштириш ўртоқлик ва тақвим ўйинлари жараёнида амалга оширилади, аввалига кучсизроқ рақиб танланади, кейин кучи тенг бўлган ва ундан кейингина кучли рақиб танланади. Мазкур ўйинларнинг асосий мақсади – жамоани ва ҳар бир ўйинчини амалиётда текшириб кўришдан иборат.

Мусобақа фаолиятини баҳолаш учун индивидуал-жамоавий техник-тактик ҳаракатларнинг миқдор ва сифат кўрсаткичларини таҳлил қилиш қўлланилади. Педагогик тажрибани ўтказиш пайтида, биз, ўйинчиларни мусобақа босқичидаги техник-тактик ҳаракатларини қайд қилдик.

Тадқиқот натижаларини қиёсий таҳлили ёш футболчиларнинг ўйин фаолияти оптимал шароитларда ўтишини (бу, ўйин фаолиятида жуда муҳим), шу билан бирга, қийинлаштирилган шароитларда ўтишини кўрсатади. Барча техник-тактик ҳаракатларнинг деярли ярми қийинлаштирилган шароитларда ўтиши футбол учун характерли бўлиб, ушбу ҳаракатларнинг ярмини брак ташкил қилади. Тадқиқот давомида барча гуруҳларда ўйин фаолиятининг нафақат миқдорий, балки сифат кўрсаткичлари ҳам ўзгаргани кўринади ва улар ўзаро анча катта даражада фарқ қилади.

Носпецифик воситалар улушини оширилишига, специфик ва носпецифик юкламалар ҳажмини ойма-ой тақсимланишини носпецифик юкламалар улушини июл ойида ошириш билан ўзгартирилишига асосланган ёш футболчиларни тайёрлаш технологияси жисмоний қобилиятларни, функционал ва техник-тактик тайёргарликни ривожланиши даражалари бўйича анча юқори суммар самарани таъминлайди.

Ишлаб чиқилган машқлар тизими йил давомида қўлланганидан кейин назорат ва тажриба гуруҳи футболчилари иштирокида 12 та ўйин қайд қилинди. Тажриба гуруҳида тўпни узатишни, айланиб ўтиш ва тўпни тортиб олишни бажариш пайтида, дарвозага зарба бериш сифатида, техник-тактик ҳаракатларнинг умумий сонидан ишончли устиворлик аниқланган. Тажриба гуруҳи томонидан бажарилган гуруҳли ўзаро ҳаракатларнинг умумий миқдори 15 марта кўп ва уларни бажариш ишончилиги юқори бўлган.

Мусобақалар вақтида киритилган тўпларни таҳлил қилиш, ўйинни кўп усулли комбинацияларни устивор қўллаш билан олиб боришнинг танланган манераси ўйинчиларнинг спорт маҳоратини ўсиб бориши билан ўйин натижасига таъсир кўрсатишини ортиши аънанасига эга эканлигини кўрсатади. Тажриба гуруҳи мусобақаларда 28 та тўп киритган, назорат гуруҳи эса – 15 та. Ўйинни олиб боришнинг ҳар хил тактик схемаларини қўллаш пайтида, 13-14 ёшли тажриба гуруҳи футболчилари 5 нафар яримҳимоячилар (3-5-2) билан ва 4 нафар яримҳимоячилар (3-4-2-1) билан жамоавий ҳаракатларни муваффақиятли ўзлаштиришган.

Таклиф қилинган ўйин машқларидан таркиб топган тренировканинг тажрибада асосланган услубияти ёш футболчиларнинг техник-тактик маҳоратини тез ва сифатли ўсишига кўмаклашади ҳамда уларнинг индивидуал техник-тактик тайёргарлигини маълум бир таркибий қисмларига танлаб таъсир қилиш имконини беради.

Тренировка юкламаларини йиллик циклда тақсимлашнинг тажриба усули тезкорлик қобилиятларини (югуриш 10 м – 7,8%, югуриш 50 м – 3,8%), чидамлиликни (югуриш 3000 м – 11,2%) ва тезкор-куч сифатларини (10,7%) ривожланиши даражасини сезиларли ортишига, функционал тайёргарлик даражасини анча ортишига, ўйин усуллари бажаришнинг ҳар хил шароитларида техник-тактик ҳаракатлар кўрсаткичларини яхшилашга кўмаклашади.

REFERENCES

1. Kazakov R. T. et al. MULTIMEDIA SYSTEMS AND DISTANCE LEARNING TECHNIQUES IN SPORTS SOX //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 99-105.

2. Kazakov R. T., Rasulov Q. Q. TRAINING IN INTERNATIONAL WRESTLING TECHNIQUES AND TACTICS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 180-186.
3. Yusupova N. R. SOCIO-GENDER ASPECTS OF MODERN WOMEN'S SPORTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 118-124.
4. Kazakov R. T. THE MAIN PHYSICAL QUALITIES OF ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 719-725.
5. Kazakov R. THE METHOD OF IMPROVING PHYSICAL AND SPECIAL PHYSICAL FITNESS INDICATORS OF SHORT-DISTANCE RUNNERS //Журнал иностранных языков и лингвистики. – 2023. – Т. 6. – №. 2.
6. Казоқов Р.Т., Абдиев Б.С., Джўрабаев А.М., Бўриев Б.Ў. Спортчилар тайёрлаш тизимини бошқарув асослари турлари. // "OMMAVIY SPORT TADBIRLARINI TASHKIL ETISH: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR" ЎзДЖТСУ, 1, 530-538
7. Kazoqov R., Jo'raqo'ziev O., Eshpo'latov S. ҚИСҚА МАСОФАГА ЮГУРУВЧИ СПОРТЧИЛАРНИНГ МАШҒУЛОТ ДАВРЛАРИНИ ТУЗИЛИШИ //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 5-11.
8. Qutlimurodov I. X., Kazoqov R. T., Vo'ronov A. B. FUTBOLDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 11. – С. 111-117.
9. Buriyev B. U., Qodirov R. R., Kazoqov R. T. Jismoniy tarbiya va sportda axborot kommunikatsiya texnologiyasining tuzilishi va tamoyillari //Ta'limda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanishning innovatsion usullari. – 2021. – Т. 5. – №. 5. – С. 555-559.
10. Р.Т Казоқов., Талабаларга ахборот хавфсизлигини таъминлаш компонентлигини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асослари., Ўзбекистон давлат саънат ва маданият институти хабарлари 4 (12), 61-6811. Казоқов Р.Т., Кейс стади технологияларидан фойдаланиб талабаларнинг масофавий таълим технологиялари асосида педагогик маҳоратини шакллантириш., Замонавий футболни ривожлантириш тенденциялари: муаммо ва ечимлари 11 (1 ...
11. Давурбаева М. Ж., Казоқов Р. Т., Мадаминов М. П. Интернет тармоқларида талаба ёшларнинг мустақил таълим олишдаги билим ва кўникмаларининг такомиллаштириш //SPORT MENEJMENTI VA MARKETINGI: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR. – 2019. – Т. 1. – №. 5
12. Казоқов Р. Т. Талабаларга ахборот хавфсизлигини таъминлаш компонентлигини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асослари //Ўзбекистон давлат саънат ва маданият институти хабарлари. – 2019. – Т. 4. – №. 12. – С. 61-68.
13. Р.Т Казоқов, Ш.Қ Бекназаров, Ибодов, А. И. Футболчиларнинг антропометрик ўлчамлари ва тезлик сифатлари орасидаги корреляциясини ўрганишда акт дан фойдаланиш., Гиббиёт ва спорт 1 (10), 27-30.
14. Казоқов, Р. Т., & Джўрабаев, А. М. Юлдашева К.А ЎЗБЕКИСТОНДА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯНИНГ РИВОЖЛАНИШИ. *SPORT MENEJMENTI VA MARKETINGI: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR*, 1-237.

15. Джўрабаев А. М., Казоқов Р. Т. Биомеханик таҳлиллар асосида енгил атлетикачиларнинг функционал тайёргарлигидаги корреляция алоқаларининг таҳлили //Yoshlarni qo‘llab-quvvatlash va aholi salomatligini mustahkamlash yili” ga bag‘ishlangan. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-208.
16. Kazoqov R. T., Djurabaev A. M. Kredit modul tizimi nima //Ta’limni raqamlashtirish sharoitida pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-206.
17. Казоқов Р. Т., Джўрабаев А. М. Юлдашева КА ЎЗБЕКИСТОНДА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯНИНГ РИВОЖЛАНИШИ //SPORT MENEJMENTI VA MARKETINGI: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR. – С. 1,237-240.
18. Казоқов Р. Т. и др. МАМЛАКАТИМИЗ ЯНАДА ЮКСАЛИШИДА БОЛАЛАР СПОРТИНИНГ ЎРНИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 5-11.
19. Казоқов Р. Т. и др. ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 111-115.
20. Казоқов Р. Т. Кейс стади технологияларидан фойдаланиб талабаларнинг масофавий таълим технологиялари асосида педагогик маҳоратини шакллантириш //Замонавий футболни ривожлантириш тенденциялари: муаммо ва ечимлари. – Т. 11. – №. 1.
21. Казоқов, Р. Т., Джўрабаев, А. М., Бўриев, Б. Ў., & Ахматов, Ж. О. (2023). ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ. *Академические исследования в современной науке*, 2(6), 111-
22. Казоқов Р. Т., Мирзабдиллаева А. И., Мирзабдиллаева Х. И. МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ТАРБИЯВИЙ ТАДБИРЛАРДА МИЛЛИЙ-МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 8. – С. 29-34.
23. Казоқов Р. Т. и др. ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 111-115.
24. Kazoqov R. T., Djurabaev A. M. Kredit modul tizimi nima //Ta’limni raqamlashtirish sharoitida pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-206.
25. Давурбаева М. Ж., Казоқов Р. Т., Мадаминов М. П. ТАЛАБА ЁШЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ОЛИШДАГИ БИЛИМ ВА КЎНИКМАЛАРИНИНГ ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ АХАМИЯТИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-31.

26. Давурбаева М. Ж., Казоқов Р. Т., Мадаминов М. П. ТАЛАБА ЁШЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ОЛИШДАГИ БИЛИМ ВА КЎНИКМАЛАРИНИНГ ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ АХАМИЯТИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-31.
27. Давурбаева М.Ж.,Казоқов Р.Т., Мадаминов М.П.Ёшларнинг мустақил таълим олишдаги билим ва кўникмаларининг такомиллаштиришда интернет ресурсларидан фойдаланишнинг ахамияти//ACADEMIC RESEARCH IN MODERN SCIENCE. - 2023/2/14. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-31.
28. Казоқов Р. Т., Жўрақўзиев О. О., Эшпўлатов С. С. СПОРТ МУАССАСАЛАРИДА ТАРБИЯВИЙ ТАДБИРЛАРДА МИЛЛИЙ-МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 13. – С. 238-248.
29. Казоқов Р.Т., Бўриев Б.Ў., Абдиев Б.Ш., Джўрабаев А.М., Туропов А.Р.КУРАШ МИЛЛИЙ СПОРТ ТУРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ // МИЛЛИЙ КУРАШ ТУРЛАРИ ВА УЛАРНИНГ НАЗАРИЙ-АМАЛИЙ МУАММОЛАРИ. - 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 161-163.
30. Джўрабаев А. М., Казоқов Р. Т. Биомеханик таҳлиллар асосида енгил атлетикачиларнинг функционал тайёргарлигидаги корреляция алоқаларининг таҳлили //Yoshlarni qo‘llab-quvvatlash va aholi salomatligini mustahkamlash yili” ga bag‘ishlangan. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-208.
31. Казоқов Р. Т., Расулов А. Ғ., Бўронов А. Б. СПОРТ МАКТАБЛАРИ ЎҚУВ-МАШҒУЛОТ ГУРУҲЛАРИДА ЁШ ФУТБОЛЧИЛАРНИ ТАНЛОВ УСЛУБИЯТЛАРИНИ АСОСЛАШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 15. – С. 38-46.
32. Kazoqov R. T., Vo'ronov A. B. SPORTDAGI DOLZARB YANGILIKLAR //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 15. – С. 47-56.
33. Kazoqov R. T., Pirmazarov S. A., Shamsiddinov S. X. STUDENTS LEARN TO ORGANIZE PROFESSIONAL PHYSICAL TRAINING AND CONTROL PHYSICAL DEVELOPMENT //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1195-1202.
34. Eshpo'latov S. S. METHODS AND PRINCIPLES OF IMPROVING TECHNICAL AND TACTICAL SKILLS AND PHYSICAL TRAINING OF YOUNG VOLLEYBALL PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1296-1302.
35. Kazoqov R. T., Eshpo'latov S. S. YOUNG VOLLEYBALL PLAYERS ARE THE PROCESSES OF ORGANIZING TRAINING SESSIONS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1303-1310.
36. Pirmatov O. Z., Kazakov R. T. ROLE AND PLACE OF SPORTS AND ACTIVE GAMES IN THE GENERAL STRUCTURE OF EDUCATIONAL AND PRODUCTION PRACTICE //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 125-131.
37. Kazakov R. T., Rasulov Q. Q. TRAINING IN INTERNATIONAL WRESTLING TECHNIQUES AND TACTICS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 180-186.

38. Yugay L. P. et al. RECOVERY OF THE BODY OF SHORT-DISTANCE RUNNING ATHLETES DURING SPORTS TRAINING //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 365-371.
39. Akbarov A. et al. ANTHROPOMETRIC-PHYSIOLOGICAL INDICATORS OF MIDDLE-DISTANCE RUNNERS AND RECOVERY OF THEIR BODY DURING TRAINING //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 358-364.
40. Nurullayeva D. S. et al. ETHICAL PROBLEMS AND THEM IN THE FIELD OF NATURE SOLUTIONS //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 480-486.
41. Kazaqov R. T., Djo'rabayev A. M. MEANS OF RECOVERY OF WORKING CAPACITY OF SHORT-DISTANCE RUNNERS //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 902-911.
42. Kazoqov R. T., Djo'rabayev A. M. DEVELOPMENT OF CYBER SPORTS IN UZBEKISTAN //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 893-901.
43. Шойимардонов Ш. А., Бобомуродов А. Э. ТАЛАБАЛАРДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТ ВА КЎНИКМАЛАРНИ ШАКЛЛАНТИРИШ. – 2023.
44. Казоқов Р. Т. ҚИСҚА МАСОФАГА ЮГУРУВЧИЛАРНИНГ ЖИСМОНИЙ ВА МАХСУС ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРГАРЛИК КЎРСАТКИЧЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ //Fan-Sportga. – 2022. – №. 7. – С. 53-55.
45. Djo'rabayev A. M., Kazoqov R. T. O'ZBEKISTONDA KIBERSPORTNI RIVOJLANISHI. – 2024.
46. Baltayeva I. T. et al. USE OF VIRTUAL LABORATORIES TO CONDUCT FOOTBALL TRAINING //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 2. – С. 709-718.
47. Baltayeva I. T. et al. CREATING AN INFORMATION-EDUCATIONAL ENVIRONMENT USING MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 2. – С. 700-708.
48. Казоқов Р. Т., Джўрабаев А. М. Юлдашева КА ЎЗБЕКИСТОНДА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯНИНГ РИВОЖЛАНИШИ //SPORT MENEJMENTI VA MARKETINGI: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR. – С. 1,237-240.
49. Казоқов Р. Т. и др. SPORT MENEJMENTI VA MARKETINGI: MUAMMOLAR //TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR. – С. 1-237.
50. Djuraboyev A. M., Akbarov A. Ilmiy tadqiqot materiallari bilan ishlashda zamonaviy AT foydalanish //Zamonaviy sharoitda JT va sportni ommaviy rivojlantirishning innovatsion yo'nalishlari. – 2021. – Т. 1. – №. 2. – С. 188-197.
51. Джумакулов Ш., Джўрабаев А. М., Махмудов А. И. ЎЗБЕК КУРАШИНИНГ ТАРИХИЙ РИВОЖЛАНИШИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 11. – С. 126-133.
52. Djo'rabayev A. M., Bo'riyev B. O. M. Raximboyeva, Lidfulina Kumiya PARADZYUDOCHILARNI TEZKOR-KUCH QOBILIYATINI RIVOJLANTIRISHDA DINAMIK MASHQLARDAN FOYDALANISH //JISMONIY TARBIYA VA SPORT SOHASIDA ILMIY TADQIQOTLAR: MUAMMOLAR, YECHIMLAR VA ISTIQBOLLAR” MAVZUSIDAGI XALQARO ILMIY-AMALIY ONLAYN ANJUMANI. – Т. 1. – С. 300-303.

53. Махкамбаев А., Джурабоев А. Использование адаптивной физической культуры при обучении студентов с инвалидностью и особыми физическими потребностями //ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СПОРТИВНИХ ІГОР ТА ОДНОБОРСТВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ. – 2022. – Т. 1. – С. 133-137
54. juraboyev A. M., Bozorova S. X., Aminova A. A. Jamiyatimizda jismonan sog'lom avlod tarbiyasi //Бешта муҳим ташаббус буюк келажак пойдевори. – 2021. – Т. 3. – №. 3. – С. 205-209.
55. Buriyev B. U., Djurabo'yev A. M. Yosh voleybolchilar texnik va taktik mahoratlarini takomillashtirish va jismoniy tayyorgaliklarin amalga oshirish uslub va tamoyillari //Jismoniy tarbiya sport mashg'ulotlari nazariyasi. – 2022. – Т. 1. – №. 1. – С. 145-147.
56. Акрамов Б. Н. Корпоративное управление в спортивном менеджменте Узбекистана //Научный альманах. – 2017. – №. 4-3. – С. 401-403.
57. Акрамов Б. Н., Шаймарданов Д. Б. Анализ и совершенствование атакующих действий футболистов //Научный альманах.–2018. – 2018. – С. 7-1.
58. Akramov B. N. THE CONCEPT OF QUALITY IMPROVEMENT YOUTH ACADEMY SCHOOL OF FC BUNYODKOR //Инновационное развитие. – 2017. – №. 4. – С. 113-114.
59. Мельзиддинов Р. А. Двигательная активность футболистов как показатель оценки уровня их специальной физической подготовленности //Fan-Sportga. – 2020. – №. 6. – С. 33-36.
60. Мельзиддинов Р. ФУТБОЛЧИЛАРНИНГ ТЕХНИК-ТАКТИК ҲАРАКАТЛАРИ САМАРАДОРЛИГИНИНГ ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРЛАНГАНЛИК ДАРАЖАСИ БИЛАН БОФЛИҚЛИГИ //Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences. – 2023. – Т. 3. – №. 5. – С. 286-292.
61. Artikov A. A., Jo'rayev N. BA'ZI BIR FUTBOL TERMA JAMOALARI HAMDA KLUBLARI O'YINCHILARINING YON CHIZIQ (AUT) DAN TO'PNI O'YINGA KIRITISH NATIJALARINING QIYOSIY TAHLILI. – 2023.
62. Pardayev K., Artiqov A. DIAGNOSTIC ANALYSIS OF COMPETITIVE PERFORMANCE OF SKILLED FOOTBALL PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 312-322.
63. Norsafarov S., Artiqov A. ANALYSIS OF THE ACTION OF PLAYERS PARTICIPATING IN THE PFL ON THE FIELD //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 323-333.
64. Toshboyev S., Artikov A. TECHNICAL TRAINING IS THE BASIS OF PLAYERS'SKILLS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 253-263.
65. Noraliyev U. Artikov A. SPORTS INJURIES AND THEIR REHABILITATION PROCESSES //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 334-344.
66. Soliyev D., Artikov A. DEVELOPMENT OF PHYSICAL FITNESS OF YOUNG PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 264-274.
67. Sanatullayev I., Artikov A. ANALYSIS OF THE DEFENSIVE ACTIONS OF THE PLAYERS OF THE UZBEKISTAN YOUTH (U-23) NATIONAL TEAM //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 274-285.

68. Boyxonov B., Artikov A. STUDYING THE TECHNICAL AND TACTICAL ACTIONS OF HIGHLY QUALIFIED MINI SOCCER GIRLS DURING THE GAME //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 400-410.
69. Artikov A., Xasanov D. FEATURES OF TEACHING TECHNICAL AND TACTICAL MOVEMENTS OF 13-15-YEAR-OLD GIRLS IN MINI-FOOTBALL AT A COMPREHENSIVE SCHOOL //Modern Science and research. – 2022. – T. 1. – №. 1. – C. 335-345.
70. Madaminov J., Artikov A. A STUDY OF THE APPLICATION OF THE" BOUNDED" METHOD IN THE DEVELOPMENT OF QUICK-STRENGTH QUALITIES OF DIFFERENT YOUNG PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 356-366.
71. Raimkulov A., Artikov A. DEVELOPMENT OF PHYSICAL FITNESS IN TRAINING //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 285-294.
72. Nizomiddinov S., Artikov A. ORGANIZATIONAL ACTIONS OF ATTACKS IN THE GAME OF EUROPEAN FOOTBALL TEAMS //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 345-355.
73. Xasanov D., Artikov A. RESULTS OF INCREASING THE TECHNICAL AND TACTICAL CAPABILITIES OF FOOTBALL TEAMS //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 243-252.
74. Choriyev A., Artiqov A. ANALYSIS OF TEAM TACTICAL GAMES IN THE MODERN FOOTBALL GAME //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 221-231.
75. Sherqulov S., Artiqov A. BASIC REQUIREMENTS FOR MEANINGFUL TRAINING OF YOUNG PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 211-220.
76. Xudiyarov S., Artiqov A. THE IMPORTANCE OF INTERNATIONAL FOOTBALL COMPETITIONS IN THE DEVELOPMENT OF GIRLS'FOOTBALL IN OUR COUNTRY //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 4. – C. 232-242.
77. Artikov A., Abduhamidov J. COMPARISON OF THE RESULTS OF THE PLAYERS DURING THE GAME //Modern Science and Research. – 2022. – T. 1. – №. 1. – C. 302-312.
78. Artikov A., Nizomiddinov S. TECHNICAL AND TACTICAL ACTIONS OF YOUNG PLAYERS STUDY ANALYSIS //Modern Science and Research. – 2022. – T. 1. – №. 1. – C. 557-566.
79. Artikov A., Choriyev A. DEVELOPMENT OF PHYSICAL CONDITION OF YOUNG PLAYERS //Modern Science and Research. – 2022. – T. 1. – №. 1. – C. 546-556.